

Dimitri iselili su se pak u Italiju, pa su vrednije stvari iz arhiva i biblioteke valjda ponijeli sa sobom.

Od izvankorčulanskih arhiva najvažniji je za povijest Korčule *mletački arhiv*. Na žalost nijesam mogao posjetiti taj arhiv, ali kako me je uvjerio i prof. Šišić, to mi nije bilo neophodno potrebno, jer je sve važnije dokumente, koji se odnose na doba, koje obrađujem, štampao Ljubić u svojim »Listinama o odnošajih između južnog slavenstva i mletačke republike«. Tu je zbirku izvora u deset svezaka izdala Jugoslavenska akademija u svojoj kolekciji »Monumenta spectantia historiā Slavorum meridionalium«, a u svakom svesku ima dosta materijala o Korčuli, te sam se tom zbirkom obilato poslužio. Za mene, dakako, dolazi u obzir samo prvih sedam svezaka.

Od velike je važnosti za korčulansku povijest *dubrovački arhiv*, jer je dubrovačka republika bila u srednjem vijeku u mnogostrukim odnošajima sa Korčulom. Bio sam upravo sretan, što sam kao srednjoškolski nastavnik dobio mjesto u Dubrovniku na realnoj gimnaziji, te sam imao tako prilike da crpim iz toga gotovo neiscrpljivog blaga. Namjera mi je bila da pregledam sve glavnije arhivske knjige do g. 1420., ali baš u jeku najvećeg i najintenzivnijeg rada u tom arhivu bio sam nenadano premješten u Cetinje i tako sam morao prekinuti taj svoj posao. Koliko su mi prilike dopuštale, svraćao sam se katkada i poslije svojeg premještenja u dubrovački arhiv, a bio sam natrag vraćen u Dubrovnik, kad je ova radnja već bila gotova i predana Akademiji na štampanje. U tom sam arhivu pregledao sve talijanski i latinski napisane *Lettere e commissioni de Levante* do g. 1420., dok sam se za one napisane slavenski poslužio Pucićevom zbirkom »Spomenici srpski«. Imao sam namjeru pregledati i sve *Libri reformationum*, zapisnike dubrovačkih vijeća. Jugoslavenska ih je akademija izdala sve do g. 1379. pod naslovom »Monumenta ragusina«, ali je u tim izdanjima mnogo toga izostavljeno. Budući da mi radi mojeg premještanja u Cetinje nije više bio omogućen intenzivni rad u Dubrovniku, zadovoljio sam se za vrijeme do g. 1379. izdanjem Akademije, a ja sam pregledao ostale knjige do g. 1420. Namjeravao sam da pregledam i sve knjige *Diversa notariae* (notarijalne knjige) i *Diversa cancellariae* (kancelarijske knjige), koje sadržavaju upravo veliko obilje materijala za korčulansku povijest. Baš sam se bavio pregledanjem tih knjiga, kad sam bio premješten. Nešto sam i